

Роль куратора у формуванні особистості студента

Т.В.ЯРМАК, канд. соціол. наук

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Кожне нове покоління, розвиваючи або відкидаючи певні норми поведінки та цінності життя своїх попередників, від століття до століття передає ідеї добра, розуму, справедливості, згоди, здійснює пошук створення ідеї взаємовідносин природи, людини і держави на шляху до істинного громадянського суспільства.

На початку третього тисячоліття вихованню має приділятися більша увага, ніж будь-коли раніше. Ми живемо в інформаційному суспільстві, для якого характерний розвиток мережі INTERNET, що впливає на всі сторони життя людства та сприяє створенню суспільства без меж. Змінилася ідеологія, погляди на загальнолюдські цінності, відбулася зміна соціально-політичних та економічних умов у суспільстві, значно збузилася матеріально-технічна база виховного процесу, розширився, але, на жаль, не в ліпший бік, вплив на свідомість молоді засобів масової інформації.

Суспільство (сім'я, школа, ВНЗ, оточення) недостатньо формує молодих людей із якостями високої моралі, вихованості культури; спостерігається розмивання норм моралі та поведінки, які утримують людей від негативних вчинків.

Вступивши до вищого навчального закладу, вчорашній школяр повинен повністю змінити своє ставлення не тільки до навчання та оволодіння професійними знаннями, а й до свого оточення. Не менше року буде потрібно студентам, щоб пристосуватися до самостійного життя.

Головним помічником в адаптації першокурсників до нового життя у вирішенні організаційних, навчальних та інших питань повинен стати куратор. Куратор – це піклувальник, людина, якій доручено допомагати групі студентів під час їх навчання в університеті.

Робота куратора групи – це нескінченний ланцюг загадок і питань, на які необхідно безперервно давати обґрунтовані відповіді.

Студенти є не тільки спостерігачами, але й активними учасниками подій, серцевиною усіх перетворень, що є запорукою створення умов для гідного життя, а також розвитку і реалізації особистості.

Основними напрямками роботи є забезпечення:

1. Дотримання демократичних цінностей;
2. Готовності до створення міцної сім'ї;
3. Здатності адаптуватися до нових умов життя;

4. Пошани до своєї родини, нації, держави.

Основними завданнями куратора є:

- виховання майбутніх спеціалістів авторитетними високоосвіченими людьми, носіями високої загальної, політичної, правової, інтелектуальної, естетичної, фізичної та соціально – психологічної культури;
- створення умов для вільного розвитку особистості;
- формування громадянської і соціальної активності та відповідності;
- вироблення кращих рис української ментальності;
- збагачення естетичного досвіду;
- створення умов для самореалізації особистості;
- пропаганди здорового способу життя.

Злагоджена студентська група є запорукою стабільності навчання. Як наслідок, стабільність консолідує студентів навколо основних цінностей ідей, норм, що дозволяє посилити виховний аспект процесу навчання. Куратори несуть велику відповідальність за свою роботу, тому що мають справу з особистостями певного віку. І тому наше завдання – прищепити студентам прихильність до таких категорій: духовність, злагода, правова культура.

Духовна особистість є носієм моральних прав, які відображаються на її характері та поведінці. Духовне виховання – це праця куратора із створення умов для формування таких рис характеру, які є основою розвитку найкращих стосунків, поглядів та переконань.

Формування духовної особистості потребує від куратора постійного вдосконалення системи виховання, а також урахування вікових особливостей і використання духовних цінностей.

Виховання на основі цінностей – шлях формування особистості, її духовного світу. Адже через правильний вибір основних життєвих цінностей проявляється самореалізація особистості.

Впровадження ідеї злагоди передбачає багато завдань, серед яких – навчання студентів шукати і знаходити порозуміння між собою, уміння вести дискусію. Молода людина мусить намагатися вчитися вести дискусію так, щоб шляхом переговорів із супротивниками створити союзника, із союзника – партнера в прийнятті узгоджених рішень. У процесі цієї роботи студенти навчаються бути комунікабельними, терплячими та стриманими.

Головне в діяльності культури студентської групи – це боротьба за становлення характеру юнака та дівчини в процесі навчання, за те, щоб вони вірили у власні сили та навчалися із захопленням.

Основними формами роботи з виховання особистості студента є індивідуальна робота з ним, робота з формування колективу групи із залученням до цього процесу студентів, спільні масові заходи, які здійснюються групою як в межах інституту, так і за його межами. Ці заходи виступають способом виявлення життєвої позиції студента: поваги до прав та основних свобод людини, до людської гідності особистості, у піднесенні культури прав людини, які формуються під впливом діяльності куратора.